На основу члана 119.став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања, а у вези члана 85. став 9. („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023) Школски одбор Гимназије и економске школе „Јован Јовановић Змај” Оџаци, на седници одржаној дана 12.04.2024. године, донео је

ПРАВИЛНИК

О ОБАВЉАЊУ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА

Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (у даљем тексту: ДКР) који Гимназија и економска школа „Јован Јовановић Змај” Оџаци (у даљем тексту: Школа) упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику.

Члан 2.

ДКР из члана 1. овог правилника се не односи на ДКР који Школа планира Годишњим планом рада и остварује ради укључивања свих ученика или појединих одељењских заједница у тај рад (хуманитарне акције, еколошке акције уређења Школе – учионица и других просторија и школског окружења, акције прикупљања материјала за рециклажу, припрема/уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења, посете установама социјалне заштите, Црвеном крсту и др.)

Ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање ДКР

Члан 3.

ДКР, у смислу овог правилника, обухвата активности чијим се остваривањем развија друштвено одговорно понашање ученика и представља облик ресторативне дисциплине.

Ресторативна дисциплина, у смислу овог правилника, јесте приступ којим се омогућава умањивање или отклањања начињене штете, односно последица те штете, развија свест о одговорности и последицама сопственог и понашања других и поправљају односи укључених страна.

Циљ одређивања ДКР у Школи, који се остварује у складу са овим правилником, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања. Наставник, односно стручни сарадник у Школи за развијање пожељних/позитивних облика понашања и конструктивно решавање конфилката примењује саветодавни рад, технику дијалога, поступак школске медијације, укључује вршњачку медијацију и друго.

ДКР Школа одређује ученику у складу са тежином учињене лакше и/или теже повреде обавеза ученика или повреде забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон) и Правилником о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности (у даљем тексту: Правилник), водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика. У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по Индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење представника Тима за инклузивно образовање.

Члан 4.

Директор Школе, у ситуацији када је учињена тежа повреда обавезе ученика или повреда забране, покреће васпитно-дисциплински поступак, доноси план појачног васпитног рада и упоредо са тим обавља консулатације са родитељем/другим законским заступником и учеником и бира од предвиђених активности ДКР активности за меру која се изриче.

У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученика, одељенски старешина у сарадњи са родитељима/другим законским заступником и учеником, бира од предвиђених активности ДКР активности за меру која се изриче.

Родитељ/други законски заступник, обавезан је да, у складу са планом обављања ДКР, активно учествује у остваривању тог плана.

Родитељ/ законски заступник је одговоран ако ученик одбије да остварује активности ДКР.

Члан 5.

ДКР остварује се у просторијама или ван просторија Школе под надзором наставника или стручног сарадника у сарадњи са Родитељиме/другим законски заступником.

За Родитељ/други законски заступник прописује се временски период/динамика, начин остваривања и лице које је задужено да прати и извештава о остваривању и ефектима активности.

Члан 6.

Активности ДКР (у даљем тексту : активности) се могу организовати и остварити у:
- одељењу, разреду, као и
- другој установи,
- самостално или
- уз подршку вршњака, наставника и стручних сарадника.

Ангажовање ученика у ДКР узима се у обзир код утврђивања закључне оцене из владања на крају првог и другог полугодишта.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања ДКР у Школи дато је у табели 1.

Табела 1.

Мера	**Учесталост**	**Временски период**	**Трајање активности**
Опомена	Једном недељно	1-2 недеље	Од 20-45 минута
Укор одељенског старешине	1-2 пута недељно	1-2 недеље	Од 20-45 минута
Укор одељенског већа	1-2 пута недељно	2-3 недеље	Од 20-45 минута
Укор директора	3-4 пута недељно	4 недеље	од 30-60минута
Укор наставничког већа	3-4 пута недељно	4 недеље	од 30-60 минута

Одређивање и праћење ДКР

Члан 7.

Активности одређене уз васпитне мере опомену и укор одељењског старешине, одређује и прати њихово остваривање, одељењски старешина самостално, ако је потребно уз подршку члана одељењског већа или стручног сарадника.

Активности одређене уз васпитну меру укор одељењског већа, одређује одељењско веће, а прати одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручних сарадника, које одреди одељењско веће.

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру укор директора изриче директор, а прати одељењски старешина, у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одређује директор решењем.

Активности одређене уз вапитно-дисциплинску меру укор наставничког већа, изриче наставничко веће, а прати одељењски старешина, у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Евидентирање ДКР и извештавање о његовим ефектима

Члан 8.

Евиденцију о току спровођења активности води одељењски старешина.

Одељењски стерешина подноси извештај о ефектима ДКР органима Школе зависно од тога која је васпитна или васпитно-дисциплинска мера изречена, и то за активности одређене уз:

- васпитне мере (опомена и укор одељењског старешине и укор одељењског бећа) извештава се одељењско веће
-васпитно-дисциплинску меру укор директора – извештава се директор Школе;
-васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа - извештава се наставничко веће.

Образсци за вођење евиденције налазе се у прилогу (Прилог 1 до 4).

Активности уз изречену васпитну меру за лакшу повреду обавеза ученика

Члан 9.

Уколко ученик чини лакше повреде обавеза ученика прописане Статутом и Правилником Школе и/или чини повреде првог нивоа прописане Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС”, бр. 11/2024) уз изречену васпитну меру: опомена одељењског старешине, укор одељењског старешине и укор одељењског већа, могу се изрећи следеће активности ДКР:

- продужетак обавезе редара,
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе,
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему,
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, свечане сале...),
- помоћ у размештању клупа, одржавању простора и друго,
- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.)
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања, нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.)
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.)
- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавња/радионице у одељењу и др.)
- организовање посебне хуманитарне акције,
- помоћ помоћним радницима (упознавање са заштитом на раду у Школи, уређење простора око Школе – чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбања ограда, клупа, уређење дворишта и др),
- помоћ помоћним радницима око сређивања простора у Школи и упознавање са тим занимањима као и заштитом на раду за ова занимања (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа, премештање електорнских уређаја ради поправке и др.),
- учествовање у организацији предавања које организују спољни сарадници (МУП, Црвени крст и др.),
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике Школе и остваривање у одељењима,
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннастваних активности (секције и сл.),
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, одн. у вези са учињеном повреде обавезе,
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у Школи у сарадњи са наставником,

- припрема/организовање предстве, презентације видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повреде обавезе,
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и друго.

Наведене активности се могу комбиновати.

Активности уз изречену васпитно – дисцилинску меру за тежу повреду обавеза ученика

Члан 10.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом.

Уз васпитно-дисциплнске мере укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећ за учињену тежу повреду обавезе ученика прописане Законом и Правилником, ученику се обавезно одређује ДКР и спроводи изабрана активност.

За учињену тежу повреду – ако је евиденција коју води Школа или друга организација, односно орган уништена, оштећена, скривена, изнета, преправљена, подаци дописани, или је украдена ствар која је имовина Школе, предузетника, ученика или запосленог, обавезно је враћање оштећене ствари у пређашње функционално стање када је то могуће, односно куповина или надокнада уништеног.

Уколико дође до физичког повређивања, неопходно је пружити помоћ повређеном другу у мери у којој је друг који је претрпео штету спреман да прихвати такву помоћ (нпр. ношење торбе – да би се ученику олакшало долажење у школу; помоћ у изради задатака у Школи – уколико је ученику отежано бележење, односно писање; помоћ у изради домаћих задатака...)

Примери ДКР да за теже повреде обавеза ученика:

- укључивање у припреми материјала и изради Школског часописа, летописа...
- приказ о значају важности евиденција и јавних исправа у одељењима или на састанку ченичког парламента,
- приказ историјских догађаја у којима је уништавана значајна документација,
- израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других,
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, медијатеке, помоћ у размештању клупа, помоћ у одржавању простора...),
- помоћ помоћно – техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа...)
- помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. „Петарде нису играчке“ и дистрибуција по одељењима, разредима и др., интернет дистрибуција и др.),
- припрема материјала за рад у вези са темом која је повезан са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, одн. усвоји),
- учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области,
- одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима,
- истарживање, помоћ одељењском сатрешини, односно наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему,
- помоћ Тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему која је у вези са повредом обавезе,
- израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе,
- помоћ запосленим ангажованим на одржавању хигијене око сређивање просторија у Школи и упознавање са овим занимањем, као и заштите на раду за ове послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа...)
- помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу у складу са узрастом и статусом ученика,
- израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему заштита личних података на интернету.

Наведене активности се могу комбиновати

Активности уз изречену васпитно – дисциплинску меру за повреду забране прописане законом

Члан 11.

Уз васпитно-дисциплинску меру укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећи за учињену повреду забране пропиане Зконом, ученику се обавезно одређује ДКР и спроводи изабарана активност ДКР.

Примери ДКР да за повреду забране пропиане Зконом:

- организовање предавања/презентације на тему људских права и права деце;
- организовање предавања/презентације за ученике на неку од тема у вези са грађанским правима, одговорностима и обавезама;
- организовање предавања/презентације за родитеље/друге законске заступнике на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и оговорностима у сарадњи са стручним сарадником/наставником;
- учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима (Црвени крст, Установе заштите деце без родитељског старања и др.);

Наведене активности се могу комбиновати.

Препоручено трајање активности је од 30-60 минута. Приликом одређевања активности ДКР одређује се трајање активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања на сајту Школе.

Председник Школског одбора

_____

Драгана Милошевић

Овај правилник је заведен под деловодним бројем 107/4 од 12.04.2024. године и објављен на сајту школе 15.04.2024. године

Секретар

_____

Ивана Пустињаковић

Деловодни број: **Датум:** **Образац 1**

ПРИЈАВНИ ЛИСТ ЗА ДРУШТВЕНО КОРИСТАН, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНИ РАД

<table>
<tr><td colspan="2">Име и презиме ученика:</td><td rowspan="8" colspan="2"><u>Листа испољених потешкоћа у понашању ученика</u>: (заокружити одговарајући број)
1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган предузетника, ученика или запосленог;
4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.
10) Повреда забрана (забрана дискриминације; забрана насиља, злостављања и занемаривања; забрана понашања које вређа углед, част или достојанство);
11)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Разред и одељење:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Датум рођења:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Име и презиме родитеља/других законских заступника:
1.
2.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Контакт телефон родитеља/старатеља:
1.
2.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Опис породичне ситуације:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Квалитет сарадње са родитељима/ другим законским заступницима:
а) остварен је сараднички однос
б) сараднички однос није остварен у довољној мери
в) није остварен сараднички однос</td></tr>
<tr><td colspan="2">Напомена:</td></tr>
<tr><td>Изречене васпитне мере:</td><td>а) опомена одељењског старешине</td><td>б) укор одељењског старешине</td><td>в) укор одељењског већа</td></tr>
<tr><td>Датум изрицања мере:</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Изречене васпитно-дисциплинске мере:</td><td>а) укор директора школе</td><td>б) укор наставничког већа</td></tr>
<tr><td colspan="2">Датум изрицања мере:</td><td></td><td></td></tr>
</table>

Потпис одељењског старешине: _____

Деловодни број: **Датум:** **Образац 2**

ПЛАН СПРОВОЂЕЊА ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА

(одељењски старешина)

ИДЕНТИФИКОВАНЕ ПОТЕШКОЋЕ (описати конкретно понашање и последице, директне и индиректне, које настају, навести ко је све изложен последицама, навести последице по самог ученика)		
ЦИЉЕВИ ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА (навести која знања, вештине и вредности ученик треба да усвоји)		
АКТИВНОСТИ (навести које ће се активности и методе користити да би се остварила промена у складу са препорукама и тежином васпитне мере, описати задужења ученика)		
Активност	Место реализације активности	Лице задужено за праћење реализације активности
1.		
2.		
3.		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА СПРОВОЂЕЊА ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА (заокружити одговарајућу опцију у складу са изреченом мером)		
МЕРА	**ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД**	**УЧЕСТАЛОСТ**
ОПОМЕНА	1 или 2 недеље	једном недељно
УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	1 или 2 недеље	1 до 2 пута недељно
УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА	2 до 3 недеље	1 до 2 пута недељно
УКОР ДИРЕКТОРА	4 недеље	3 до 4 пута недељно
УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА	4 недеље	3 до 4 пута недељно

ПРЕДЛОГ ЗА ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА (заокружити одговарајуће слово)
а) одељењски старешина; б) одељењски старешина у сарадњи са одељењским већем; в) одељењски старешина у сарадњи психологом; г) одељењски старешина у сарадњи са директором.
Консултације са родитељем/другим законским заступником ученика
а) родитељ/други закионски заступник ученика је сагласан са изреченим мерама и Планом за спровођење активности у оквиру друштвено корисног, односно хуманитарног рада; б) родитељ/други закионски заступник ученика предлаже корекцију активности у Плану за спровођење активности у оквиру друштвено корисног, односно хуманитарног рада (навести предложене измене и образложење): _____ _____ _____ _____ в) родитељ/други закионски заступник ученика није сагласан са изреченим мерама и Планом за спровођење активности у оквиру друштвено корисног, односно хуманитарног рада (навести образложење):_____ _____ _____ _____ _____

Потпис одељењског старешине:_____

Потпис стручног сарадника:_____

Потпис родитеља/другог законског заступника:_____

Деловодни број: **Датум:** **Образац 3**

ЕВИДЕНЦИЈА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА СПРОВОЂЕЊА ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА

(одељењски старешина)

ЕВИДЕНЦИЈА РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ				
Редни бр.	**Датум реализације**	**Садржај активности**	**Потпис лица које је задужено за праћење реализације плана**	**Напомена**
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				

Потпис одељењског старешине:_____

Потпис ученика:_____

Потпис родитеља/другог законског заступника:_____

Деловодни број: **Датум:** **Образац 4**

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНОМ ДРУШТВЕНО КОРИСНОМ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОМ РАДУ

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА СПРОВОЂЕЊА ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ ИЛИ ХУМАНИТАРНОГ РАДА		
Временска динамика	**Учесталост и трајање**	**Место реализације**

ЕВАЛУАЦИЈА ЕФЕКАТА ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА	
1) План је успешно реализован	**Остварени ефекти (промене у понашању које су остварене):**
2) План је делимично реализован	**Образложење (која промена је остварена и разлог зашто ученик није у потпуности кориговао понашање):**
3) План није реализован	**Образложење (разлог зашто план није остварен):**

Квалитет сарадње са родитељима/другим законским заступницима (на који начин су родитељи/други законски заступници подржавали напоре школе током реализације сачињеног плана и каква је њихова процена остварених промена у понашању, евентуалне напомене родитеља)
Процена ученика у вези остварених промена у понашању
ПРЕПОРУКЕ

Потпис одељењског старешине:_____

Потпис ученика:_____

Потпис родитеља:_____